

Det kongelige kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Din dáhton / Deres dato:	Din ref. / Deres ref.:	Min dáhton / vår dato:	Min ref. / vår ref:	Áššemeannudeaddji/saksbehandler:
		30.06.2016	16/00144-4	Gunvor Guttorm Gunvor.Guttorm@samiskhs.no

Samisk høgskoles innspill til stortingsmelding om kvalitet i høyere utdanning

Styret ved Sámi allaskuvla / Samisk høgskole vil komme med følgende innspill til den kommende Stortingsmeldingen om kvalitet i høyere utdanning:

1) Hva ser dere som de viktigste utfordringene i styrets arbeid for å fremme høyere kvalitet i utdanning?

Styrets oppgave er å vedta Samisk høgskoles strategiske prioriteringer innen forskning og utdanning, og svare til det samiske samfunnets behov på best mulig måte.

Det samiske samfunnet er fortsatt i kraftig institusjonell oppbygging. Dette gjelder også Samisk høgskole, selv om vi for kort tid tilbake feiret hele 25 år. Situasjonen åpner samtidig for gode karrieremuligheter for studenter med kompetanse i samisk språk og samfunnsforhold.

Mange samiske institusjoner har status som nasjonale institusjoner, selv om de er plassert i lokalsamfunnet eller i SAs nærrområde. Samarbeidspartnerne er ofte departementet og andre norske/svenske/finske nasjonale organer. Det er dette nivået de samiske studentene skal møte når de kommer ut i arbeidslivet, og stiller spesielt høye krav til kompetanse og kvalitet i utdanningen vår.

SA har etablert samarbeid med internasjonale institusjoner, både urfolksinstitusjoner (WINHEC) og Arktiske (UArctic), samt individuelle forsknings- og utdanningsinstitusjoner. Gjennom disse

institusjonene åpnes det for samarbeid i andre internasjonale fora. Dette åpner for unike kompetansemuligheter hos studentene, men også krav til de. Dette stiller videre krav til høy kompetanse i engelsk ved Samisk høgskole.

På alle nivå, både faglig og administrativt skjer all virksomhet ved SH på samisk. Undervisning og møter foregår på samisk, de fleste saksdokumenter er på samisk osv. Det betyr at alle ansatte har felles holdning til språket, nemlig at vi skal fremme språket. Studentene ved SH skal ha høy faglig kompetanse når de uteksamineres, og fagkompetansen skal videre ha et høyt samisk språknivå. Dette anser styret som en særdeles viktig utfordring.

Når det gjelder studietilbudene generelt, så er miljøene ulike. Vi har både større og mindre fagmiljø, og det virker inn på kvaliteten generelt. Selv om fagmiljøet er kvantitativt lite, kan det likevel være god kvalitet i tilbudet, da vi har samarbeid på internasjonalt nivå, og særlig med urfolksnettverk. Vi er også forpliktet til å samarbeide med nasjonale institusjoner. For Samisk høgskole betyr dette at vi skal samarbeide både med andre samiske, men også med norske institusjoner. Den viktigste utfordringen er at nevnte samarbeid fordrer både faglig og administrativt engasjement, oppfølging og tidsbruk. Det samme personalet må engasjere seg på alle felt og nivå. Den største fordel, som også er vårt mandat, er at Samisk høgskole drifter på samisk, men det medfører også utfordringer. Å utvikle et samisk forvaltningsspråk styrker det faglige arbeidet slik at SH kan bygge og opprettholde et robust språkmiljø. Å utvikle samisk som et vitenskapelig språk er en av de prioriterte oppgavene ved Samisk høgskole. Samisk som vitenskapelig språk er grunnlaget for studentenes læringsutbytte. Å utvikle samisk terminologi til bruk i vitenskapelig sammenheng og forskning er et tidkrevende arbeid, som blant annet inkluderer utvikling av terminologi og teorier, og er noe som SHs ansatte arbeider med kontinuerlig, og er et grunnleggende arbeid innen vår forskning, undervisning og forvaltning. Dette arbeidet kommer på toppen av den daglige virksomheten. For andre nasjonale institusjoner er dette grunnlaget allerede på plass.

Det samiske samfunnet er mindre enn storsamfunnet. Samfunnets behov som er i stadig endring, både på kort sikt og lengre sikt, har sterk innvirkning på SHs virksomhet, og særlig rekrutteringsgrunnlaget av studenter. Vi har våre hovedstudier som vi må tilby med kontinuitet, men samtidig vil behovet i samfunnet, for eksempel ved lærerutdanningen jevnlig mettes for så å gjenoppstå. Denne situasjonen må SH håndtere, samtidig som vi stadig må være en tidsaktuell høgskole. Vårt lille miljø har dermed en særlig utfordring med å både tilby våre hoved utdanninger samtidig som vi skal vise fleksibilitet i studietilbudet i henhold til samfunnets behov. Dette må nøye reflekteres i våre langsiktige strategiplaner, samt bemanningsplaner.

Det samiske samfunnets utvikling, samt behov og forventning til høy kompetanse er en inspirasjon for studentene. Vi ønsker å involvere studentenes engasjement og kompetanse allerede under studietiden, ved for eksempel utredningsarbeid for det samiske samfunn. Dette er oppdrag der studentene i høyere grad kunne vært brukt som ressurs.

2) Hvordan følger styret opp at fagmiljøene har høye ambisjoner på studentenes vegne, jfr. også mangfoldet i studentpopulasjonen? Hvordan følges studieprogrammer og fagområder med dårlige resultater opp fra styrets og ledelsens side?

Generelt kan det sies at SH har høye ambisjoner på vegne av studentene, ved at arbeidskravene er formulert i henhold til Bologna-avtalen. Likevel ser vi at i noen programmer avsetter ikke studentene nok tid til egenlæring slik det forutsettes. I noen tilfeller kan det hende at studentenes prioritering av tidsbruk sklir ut, og der må SH utarbeide rutiner og løsninger. At SH er en liten institusjon gjør den sårbar. Hvis for eksempel én fagansatt med sin kompetanse forsvinner, så er det ikke enkelt å finne en erstatter. For å redusere uheldige konsekvenser og for å opprettholde progresjonen i studieprogrammene, har vi styrket team-arbeidet. Dette for at fagpersonalet skal være mer oppdatert på hverandres oppgaver, og på en god måte arbeide mot felles mål og intensjoner. Samisk språk er lite synlig i samfunnet, og dette er en stor utfordring. Lesekulturen går generelt tilbake i samfunnet, og samisk språk har en særlig stor utfordring her. Studentene må bli mer trent i å lese fagtekster på samisk, og det opplever vi som en utfordring.

SH har vurdert noen studieprogrammer som har hatt få studenter og foreslått løsninger. For eksempel var det få studenter på bachelorprogrammet i samisk språk og litteratur. Det ble da bestemt at årsstudium i samisk språk og litteratur skal tilbys hvert studieår, og med det har også antall studenter på bachelorstudiet økt. Regelmessig tilbud av studier og større studentgrupper forbedrer også studiets kvalitet. Dette fordi fagpersonalet oftere må revidere og forbedre både planer og innhold på grunnlag av studentenes årlige tilbakemeldinger. Det virker også inn på rekruttering til studiene, da godt omdømme er med på å rekruttere nye studenter. Kvaliteten ved de særskilte studietilbudene, som for eksempel journalist- og duodjistudiene som vi tilbyr, kan opprettholdes så lenge det avsettes rimelige økonomiske rammer, for dette er studier som krever spesielle lokaler og utstyr, samt kjøp av kompetanse man ikke kan forvente at våre få fagansatte besitter.

Studentgrunnlaget er begrenset da antallet samiskspråklige avgangselever fra videregående skole er lite. Men studentpopulasjonen kan utvides ved også å tilby studier på lulesamisk. Denne muligheten er noe styret har vurdert, og sett på ulike løsninger for utvidelse av studentpopulasjonen, for eksempel ved språkvitaliseringstiltak i sammenheng med gjennomføring av studieprogrammer.

3) Hva er det viktigste deres institusjon kan gjøre på egenhånd og i samarbeid med andre, for å styrke utdanningen? Hvordan kan dere fremme kvalitet gjennom tettere allianser med utenlandske miljøer og integrere utdanning bedre i det internasjonale samarbeidet?

Samisk høgskole har sterkt fokus på allianser med andre urfolksinstitusjoner på verdensbasis, og anser internasjonalt samarbeid å være sentralt også i utdanningene våre. Slikt samarbeid fremmer vårt urfolksperspektiv både i forskningen og utdanningen. Da Samisk høgskole er den største samiskspråklige høyere utdanningsinstitusjonen, kan vi ved hjelp av egne ressurser bygge opp og tilby studieprogrammer og enkeltfag. Vi arbeider kontinuerlig med læreplaner og semesterplaner og gjennomfører undervisning og eksamener. Samisk høgskole har fra ca. 2001 utviklet egne undervisningsmetoder i samisk lærerutdanning. I lærerutdanningene har vi bestrebet oss på å utvikle en undervisning med samisk utgangspunkt, med grunnlag i samisk innhold, samiske opplæringsmetoder og samisk pedagogikk. Vi har arbeidet på tvers av fag og knyttet teori og praksis sammen. Vi pleier å ha store tverrfaglige prosjekter i forbindelse med praksisøvinger og til avslutningseksamener i fagene, der studentene får gjennomført og prøvd ut inklusiv opplæring i praksis. Første året har vi utvikling av samisk læreridentitet som tema, samt utgreiing av samiske barns ulike væremåter. Det andre året vektlegges den samiske skolens særegenhet, dens utvikling og didaktikk. Tredje år tar vi samfunnet inn i studiet. Samisk høgskole har også internasjonalt samarbeid med allsamisk perspektiv. En gang i løpet av sin utdanning skal studentene lage et læremiddel som tar i bruk vanlig moderne media.

Lærerteamet i lærerutdanningen pleier å arrangere felles tiltak, som for eksempel uteaktiviteter om høsten, der "land-based education" er i fokus. Her knyttes lokalmiljøet, årstidens vanlige gjøremål og de aktuelle fagene sammen. I det daglige er det en reell utfordring å bygge opp en samisk utdanning, samisk skole, og et miljø og tilrettelegging for de samiske studentene. Kunnskap i samisk språk og kultur er helt avgjørende for at studentene skal kunne få et kritisk blikk på hvordan den samiske kulturen og språket er behandlet og synliggjort rundt omkring i de samiske områdene. SH er i gang med å inngå internasjonalt samarbeid med for å styrke «land based education» som fag og metode ytterligere.

Til lærerutdanningene kommer det studenter både fra finsk, svensk og norsk side. Fra begynnelsen av 1990-tallet har SH hatt praksisskoler i alle disse landene, og etter SHs regler skal studentene bli kjent med og ha praksisøvinger «i et annet land» i minst en praksisperiode. På den måten får SHs studenter mulighet til kunnskap om og praksis i de andre landenes skolesystem. Dette er en ordning som er opprettet og utviklet av SH, og SH har tilbudt kompetanseheving til praksislærerne. Med dette har også praksislærerne blitt kjent både med hverandre og de andre landenes systemer.

Fagpersonalet ved SH kommer fra 4 land (der det bor samer), og de bringer inn kunnskap om de ulike nasjonalstatenes kunnskaps- og læringssystemer og det gir igjen en synergi som er nyttig for kompetanseoppbyggingen ved SH som institusjon.

SH samarbeider med bærere av tradisjonskunnskap, gjennom hele utdanningsløpet. For forskningsbasert opplæring er dette svært nyttig, da studentene tilegner seg tradisjonell kunnskap ved praktisk gjennomføring og får i vitenskapelig sammenheng observert og reflektert over hvilken betydning tradisjonskunnskap har. At bærere av tradisjonskunnskap deltar i undervisning er med på å styrke samarbeidet med det samiske lokalmiljøet og bidrar til at SH kan ta i bruk den tradisjonskunnskapen som finnes i de samiske samfunnene og innføre denne i høyere utdanning, og bidra til at tradisjonskunnskap og vitenskap møtes og samarbeider. Slikt samarbeid er med på å integrere skolen i lokalsamfunnet, som begge parter tjener på. SH har også samarbeidet med RiddoDuottarMuseet i et prosjekt der duodjistudentene deltok i gammebygging¹. Gammebyggingen var en del av pilotopplegget til Árbodiehtu-prosjektet. Dette prosjektet er dokumentert både ved film¹ og i boka Working with Traditional Knowledge²

Samarbeid med andre urfolk bl.a. via nettverk (f.eks WINHEC, UArctic), forskere og høyere utdanningsinstitusjoner har etablert kontakt og bidratt til utvikling av aktuelle studietilbud, samt tilnæringsmåter i forskning og vitenskap. Dette samarbeidet har vært en viktig forutsetning for denne utviklingen.

Nasjonalt samarbeider SH i dag med UiT-Norges Arktiske universitet i planleggingen av 5-årig masterløp for lærerutdanning og forkurs i matematikk. Vi har også et samarbeid med Giellagas-instituttet ved Oulu universitet om utveksling av språklærere. Dette samarbeidet er nyttig for alle de samarbeidende institusjonene.

¹ RiddoDuottarMuseet 2010: Turfhut Building in Sami Traditional Way

² Diedut 1/2011: Working with Traditional Knowledge: Communities, Institutions, Information Systems, Law and Ethics- Jelena Porsanger & Gunvor Guttorm (Eds.)

4) Hva er deres viktigste strategiske grep for å sikre god relevans og en fremtidsrettet høyere utdanning som forbereder studentene på et arbeidsliv i kontinuerlig omstilling?

SH holder på å utarbeide en ny strategiplan (2017-2021), langtidsplan for studietilbud og personellplan. Også det samiske samfunnet utvikler seg til et informasjonssamfunn som skaper rom og behov for moderne arbeidsplasser. I forbindelse med strategiarbeidet vil styret ved SH vurdere hvordan dagens studietilbud speiler samfunnets behov, og hvor institusjonen ligger i forhold til eksisterende hovedsatsning på fagtilbud og hvordan SH skal møte behovene i samfunnet via sine fremtidige studietilbud. I forbindelse med strategiarbeidet har SHs faglige ledelse besøkt ulike samiske institusjoner og foreninger for å oppdatere seg på samfunnets utdannings- og forskningsbehov og for å formidle kunnskap om SHs virksomhet og tilbud. Det planlegges også dialog med kommuner, fylker og sentrale myndigheter.

SH er videre bevisst på at vi ikke har størrelse og kapasitet til å tilby kompetanse til det samiske samfunn innenfor alle grener. Vi må derfor være bevisste på hvilke utdanninger vi definerer som vårt ansvar, og hvilke utdanninger andre universiteter tilbyr. Der andre universiteter tilbyr utdanninger som har særlig betydning for det samiske samfunn må vi i fremtiden være mer proaktiv og ta større del utformingen av det faglige innhold gjennom tettere samarbeid. SH anser at vi også der har et viktig ansvar.

5) Hva er deres viktigste tiltak for å øke gjennomføringen og redusere frafallet i høyere utdanning, tatt i betraktning en stadig mer sammensatt studentgruppe?

Det viktigste tiltaket for å øke gjennomføring av studiene er å følge opp studentene. Dette innebærer at studentene allerede fra starten av studieprogrammet gjøres kjent med de forventningene og kravene som stilles til dem i selvstendig arbeid med avsluttende studier (bachelor- og masteroppgaver). SH har engasjert seg i rekrutteringsarbeid og har også vurdert å ta i bruk direkte rekrutteringsmåter, som f.eks. direkte kontakt med potensielle søkere. På hjemmesiden har vi offentliggjort navnene på de faglige koordinatorene for at det skal være enkelt å ta kontakt med dem. Det har vært en utfordring at søkere som er tatt opp ved studier likevel ikke begynner, og vi tror at vi kan unngå dette ved personlig oppfølging. Språksperre (at søkere føler de ikke behersker samisk godt nok) kan være en ekstra utfordring for rekruttering, inntak, oppstart og gjennomføring av studier. Derfor er det viktig med direkte kontakt med søkere og god oppfølging av studentene, og sørge for at studentene opplever god kvalitet i gjennomføringen av studietilbudet. SH har utviklet og startet opp en rekrutteringspraksis der det opprettes direkte kontakt mellom søkeren og fagpersonale gjennom søknadsprosessen, ved siden av at det er viktig å følge og gjennomføre rekrutteringsplanen og virksomhetsplanen. En noe uklar rolle- og ansvarsfordeling mellom fagavdeling og administrasjon har vært en utfordring i rekrutteringsarbeidet. Dette vil SH avklare og forbedre.

6) Hvilke tiltak bruker institusjonen for å styrke undervisningskompetansen til deres ansatte? Hvordan kan utdanning vektlegges tydeligere ved rekruttering og i meritteringen av fagpersonalet?

SH har studieåret 2014/15 gjennomført et fleksibelt studieopplegg i kompetanseheving når det gjelder digitale læremidler og har brukt dem som gjennomførte studiet til å veilede andre

Samarbeid med andre institusjoner er viktig for styrking av undervisningskompetansen ved SH. Samarbeid både innen forskning og utveksling av forelesere. Det foregår også stor grad av tverrfaglig samarbeid internt både formelt og uformelt, noe som også gir økt kompetanse blant våre ansatte innenfor bredere samiske fagområder.

7) Jeg ber om eksempler på utdanningstilbud eller utdanningsopplegg med særlig god kvalitet eller gode resultat (faglig innhold, organisering, tverrfaglighet, innovasjon evaluering/vurdering etc), med en kort begrunnelse for hvorfor nettopp dette er et godt eksempel. Jeg setter også stor pris på eksempler på studietilbud hvor det ble avdekket sviktende kvalitet, men hvor man har lyktes med å løfte kvaliteten.

Noen eksempler på større og mindre prosjekter med særlige opplegg:

Tverrfaglig forskningsbasert studieopplegg: I 2010 ble det gjennomført et tverrfaglig prosjekt i litteratur og duodji. Prosjektets navn var «Johan Turi»³. Hovedprosjektet gikk ut på å lage en forestilling og gjennomføre den. Dette inkluderte manusskriving, utforming av scene og kostymer, og sluttresultatet skulle være en gjennomført forestilling. Studentene skulle granske og undersøke forskjellig kildemateriale (bilder, manuskripter, tidsriktig påkledning og samfunnshistorie). Slik var prosjektet klart basert på forskning. Prosessen var en del av sluttevalueringen og det forpliktet alle til deltagelse for å oppfylle målene. Fordi prosjektet var et samarbeid mellom to ulike fag, så måtte studentene konferere og rådføre seg med hverandre om arbeidsmetoder og gjennomføring innenfor tidsfristene. Dette var utfordrende for alle parter, både for studentene og det faglige personalet da alle måtte trå utenfor de kjente omgivelsene og gå inn i det uvante. Ellers var prosjektet svært motiverende både for studentene og faglærerne. Studentene gjennomførte hele prosessen fra start til mål og oppnådde en dyp forståelse og personlig utvikling gjennom å utarbeide og gjennomføre en 20 minutters forestilling på et jubileumsseminar for Johan Turi, der forskere, studenter og andre interesserte deltok.

Studenters deltagelse i forskning: Samisk høgskole og Det nordøstlige føderale universitetet i Jakutsk har samarbeidet om et prosjekt om forholdene for urfolksspråk i Sakha og Sápmi. Prosjektet ble gjennomført i 2014 og 2015. To studenter fra Samisk høgskole og tre studenter fra Jakutsk var med i prosjektet. Studentene fra Sápmi er grunnskolelærerstudenter og dette prosjektet var et samarbeidsprosjekt mellom norsk og pedagogikk. Studentene fra Sápmi var i Sakha i to perioder. Den første perioden fikk de og faglærere fra høgskolen en innføring i språkforhold i Sakha. I den andre perioden oppholdt de to studentene og to faglærere og en tolk fra Samisk høgskole seg i landsbyen Topolinoje i Sakha, 70 km nordøst for hovedstaden Jakutsk. Prosjektlederen for arbeidet i Sakha, som er evensklærer ved universitetet i Jakutsk, var sammen med gruppa fra Kautokeino i Topolinoje. Flertallet av innbyggerne i Topolinoje er evenker. Gruppa var til stede ved undervisningssituasjoner i landsbyen, og vi fikk innføring i forholdene fra ulike lokale representanter. Ut fra det inntrykket vi hadde dannet oss, og ut fra språksosiologisk teori som studentene hadde arbeidet med før vi reiste til Topolinoje og litteratur om språkforhold i Sakha, utarbeidet studentene, faglærerne fra Samisk høgskole og prosjektleder i Sakha en intervjuguide. Studentene intervjuet så tre elever ved skolen, to

³ Johan Turi var en samisk forfatter og den første til å gi ut en samiskspråklig bok "Muitalus Sámiid birra" i 1910

lærere, en representant for de eldre i landsbyen og politisk leder i landsbyen for å få et mer utfyllende bilde av språksituasjonen i landsbyen. De studentene fra Sakha som har evensk bakgrunn, ble koplet inn som sakkyndige veiledere. Intervjuene gav informasjon som så ut til å kunne gi et annet inntrykk enn litteratur vi hadde lest før vi gjennomførte intervjuene, og studenter og faglærere fra Sakha og Sápmi utarbeidet et spørreskjema som vi fikk lov til å presentere for elever i Topolinoje for å kunne se om den informasjonen vi hadde fått gjennom intervjuene, kunne tenkes å være representativ eller ikke. Vi fikk også tillatelse til å gjennomføre den samme undersøkelsen i Kautokeino og Manndalen i Troms for å kunne sammenlikne språksituasjonen i ulike områder. Ut fra intervjuene og spørreundersøkelsen skrev så studentene sine bacheloroppgaven i grunnskolelærerutdanninga. Disse oppgavene og oppgaver som studentene i Sakha hadde skrevet, var så utgangspunkt for en artikkel der språksituasjonen i Kautokeino og Topolinoje sammenliknes. Denne artikkelen er skrevet av de to studentene fra Sápmi, en student som er fra Topolinoje og faglærere fra de to institusjonene. Artikkelen er akseptert for publisering i WINHEC Journal⁴ og vil bli publisert i løpet av 2016.

Videre har SH et opplegg med fleksibel utdanning innen Bachelor reindrift. Modellen gikk ut på at studentene skulle kunne være ute i sitt daglige arbeid med reindriften ute på markene samtidig som de deltok i studiet. Studentene brukte digitale hjelpemidler og kunne gjennomføre sine studier. Vi har på grunnlag av denne modellen utarbeidet en studieplan for «Fleksibel utdanning for fiskere i samiske områder».

8) Hva mener dere er de viktigste utfordringene nasjonalt for å løfte kvaliteten i norsk høyere utdanning?

9) Har dere synspunkter på hvordan departementets styring og virkemidler kan utvikles for å stimulere til kvalitet?

SH leser spørsmålet i et samisk urfolksperspektiv.

⁴ <http://www1.iprtc.ndhu.edu.tw/2012winhec/wjournal.html>

Departementet viser til robuste fagmiljøer ved norske universiteter, og legger til grunn at SH har en utfordring med å skape et slikt robust miljø. Dette sett fra et norsk institusjonsperspektiv naturligvis. Styret mener denne tilnærmelsen må innta det forhold at SH må anses som en robust institusjon i det samiske samfunn. Dette perspektivet er et viktig grunnlag for departementets styring og virkemidler.

Kvantitet som vilkår er et slikt forhold som må leses i dette lys, da SH ikke vil kunne sammenlignes med det norske storsamfunnet. Dette gjelder alle områder der kvantitet legges til grunn.

Styret vil også understreke departementets plikt til å tilrettelegge for SHs selvstendighet som institusjon. Det følger av de internasjonale forpliktelsene Norge har til å tilrettelegge for egen samisk utdanningsinstitusjon. Selvstendighet er en forutsetning for ivaretagelse og utvikling av samisk språk som utdanningspråk, fagspråk, og forskningsspråk. For at dette skal være en realitet, må også administrasjonen av institusjonen være grunnlagt på samisk språk. Dette utgangspunktet er også avgjørende for departementets styring.

Dette må gjenspeiles i virkemiddelbruken, herunder tildeling over budsjettet. SH står for oversetting og tolking av vår virksomhet, hvilket kommer som en tilleggsbelastning til administrasjonens smådriftsulemper. Når slikt ikke tas høyde for, skapes det negative ringvirkninger i øvrig drift og administrasjon av SH. Her har også SH vært utsatt for kritikk, som SH tar med høyeste alvor, og ser gjerne at departementet svarer med å ta sitt ansvar.

10) Ser dere behov for justeringer i nasjonale rammevilkår, lover eller forskrifter for å legge bedre til rette for kvalitetsutvikling i høyere utdanning, og i så fall hvilke?

Vi viser til besvarelsen under forrige spørsmål.

Videre har Samisk høgskole de siste årene sett at de nasjonale rammeplanverkene kan være et hinder for et samarbeid mellom Samisk høgskole og de andre nordiske landene (i Sápmi) der vi rekrutterer studenter. Det er eksempelvis forskjell på opptakskrav til lærerutdanningene i Sverige, Norge og Finland. Samisk høgskole rekrutterer studenter fra alle disse tre landene, og blir skillett for stort mellom de opptakskrav rammeplanene legger opp til i Norge, står den samisk lærerutdanningen i fare for å bli mindre "internasjonal", da vi bare vil kunne rekruttere studenter fra Norge. Dette gjelder også samarbeid på forskningsnivå og utveksling av fagkompetanse, som er viktige faktorer i kvalitetsutviklingen.

Departementet må innta det samiske perspektivet i høyere grad, samt SHs særlige ansvar for hele det samiske samfunns kompetanseutvikling. Dette er en forutsetning for at SH skal kunne oppfylle sine forpliktelser på en tilstrekkelig måte, og videre Norges forpliktelser i forhold til samisk utdanning på høyere nivå. Det må her drøftes om de utdanningstilbud som finnes ved SH fyller det samiske samfunns behov i tilfredsstillende grad, eller om departementet må legge til rette for at det i fremtiden kan tilbys flere utdanninger på samisk. Her kan nevnes samfunnets behov for samiskspråklig helsefagkompetanse, politi, osv. Slike grunnleggende behov i det samiske samfunn bør sikres gjennom både rammevilkår og utforming av forskrift.

Dearvuodat/hilsen

Gunvor Guttorm

Miiddus/vedlegg: